ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆಲೂಗಡ್ಡೆ ಬೆಳೆ ಜೆನ್ನಾಗಿ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಇನ್ನಷ್ಟು ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತೇವೆ ಹಾಗೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಪತ್ತೆಹಚ್ಚುವುದಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

4-00 P.M.

ಶ್ರೀ ಕೆ ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ (ಹಾಸನ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಫ್ಯಾಕ್ಟ್ ಕಂಪನಿಯಿಂದ ಡೀಲರ್ಶಿಪ್ ಲೈಸನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ೨೦-೨೦-೨೦ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಮೆನ್ಯೂರ್‌ನ್ನು ಒಂದು ಟನ್ ಕೊಂಡುಕೊಂಡರೆ ಅಮೋನಿಯಂ ಸಲ್ಫೇಟನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಮೆನ್ಯೂರ್‌ನ್ನು ಫ್ಯಾಕ್ಟ್ ಕಂಪನಿ ಮುಂಖಾಂತರ ಪ್ರೈವೇಟ್ ನವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಫ್ಯಾಕ್ಟ್ ಕಂಪನಿಯವರಿಗೆ ಅಮೋನಿಯಮ್ ಸಲ್ಫೇಟ್‌ನ್ನು ಎಸೆನ್‌ಷಿಯಲ್ ಕಮಾಡಿಟ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಇದನ್ನು ದಯವಾಡಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್ ರಂಗನಾಥ್.—ಸ್ವಾಮಿ ತಿಳಿಸುವುದೇ ಇಷ್ಟೇ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆನಾದರೂ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭ ಕಂಡುಬಂದರೆ ಅಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಸಾಕ್ಷಿ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ ಈಗ ಬೆಳೆ ಇನ್ನು ಒಂದೂವರೆ ತಿಂಗಳೊಳಗ ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಆಗಿ ಬರುವ ಸಂದರ್ಭವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನಾದರೂ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿ ಇನ್ನು ೮-೧೦ ದಿವಸದೊಳಗಾಗಿ ಮೆನ್ಯೂರನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಜೊತೆಗೆ ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಮೋನಿಯಮ್ ಸಲ್ಫೇಟನ್ನು ಬೇರೆ ಬೆಳೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಪಾಪಸ್‌ಪಡೆದು ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಮೆನ್ಯೂರ್‌ನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಇದು ಆಲೂಗಡ್ಡೆ ಬೆಳೆಗೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಬೇರೆ ಬೆಳೆಗೆ ಬೇರೆ ಏನಾದರೂ ಮೆನ್ಯೂರ್ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಸಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಆದರಿಂದ ಅದರ ಮೇಲೆ ನಾವು ನಿಲ್ಲುವುದು ಬೇಡ. ಅದನ್ನು ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

(iii) Re : Non-Payment of Salaries to Untrained Minority language Teachers of Government and Non-Government Schools in the State.

SRI QAMARUL ISLAM (Gulburga).— Sir, I call the attention of the Minister for Education to the non-payment of salaries to the untrained minority language teachers of both Government and non-Government schools in the State.

SRI B. SUBBAYYA SHETTY (Minister for Education)— Sir, I may be permitted to make the following statement:

Directorate of Public Instructions (Primary Education) has been extending time limit from time to time to the untrained teachers to get themselves trained right from the year 1973. This time limit expired on 10th Apirl 1978. The Additional Director of Public Instruction

(Primary Education) in his Memo No. E14. 16196.APT.32/73-74 dated 19th April 1978 refused further extension of time to untrained teachers to get themselves trained beyond 10th April 1978. After learning that there were still a large number of teachers remaining untrained due to some reason or other and after careful consideration, the Additional Director of Public Instructions (Primary Education) has further extended time upto 31st March 1979 to avoid hardship to untrained teachers. Instructions have been issued t all the Deputy Directors of Public Instructions to continue the untrained teachers upto 31st March 1979 and not to relieve them. Instructions have also been issued that in case they have already been relieved, they should be taken back to duty immediately treating the period of absence as best kind of leave at their credit in order the facilitate the payment of salaries.

The Director of State Educational Research and Training has been asked to extend all possible training facilities to teachers of Minority languages through correspondence course etc.

The whole issue is being re-examined by the Government.

SRI QAMARUL ISLAM— From 1973 to 1976 extension was given and tin an order issued in 1976 the Additional Director of Public Instruction has said that there is no training institute in the State to provide raining facilities to the minority language teachers. Again the period was extended from 1976 to 1978. Now, again an order has been issued extendihg the period from 1978 to 1979. But there are no training schools. So, how can thousands of teachers get thmselves trained? On 31st March 1979 again the same question will come up before the Hon.Minister. What steps is he going to take to start training schools in the State?

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ೧೯೭೯ ರವರೆಗೆ ಎಕ್ಸಟೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು ಆದರೆ ೧೯೭೯ರ ಒಳಗೆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಮುಗಿಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಸ್ಕೂಲು ಹೋಗುವವರನ್ನು ರಿಲೀವ್ ಮಾಡದೆ ಡ್ಯೂಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಸಂಬಳವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಟ್ರೈನಿಂಗಿಗೆ ಹೋಗಿರುವವನ್ನು ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಪೀರಿಯೆಡ ಲೀವ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ತಪ್ಪಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಅವಧಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ೪೫ ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಾದವರಿಗೆ ಈ ಟ್ರೈನಿಂಗನ್ನು ಎಕ್ಜಮ್ಪ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಾರದು ಏಕೆ ?

SRI B.SUBBAYYA SHETTY.— I do not know wherthe there are any teachers who have not been paid salaries on account of this order. If that is so I will definitely consider such cases if there are such cases I shall see that they are not put to hardship. That is why I stated the entire issue is being studied *de novo* Regarding the point why this training scheme was taken up, I may state that it was found that after the trainingthe teachers are in a better position to teach. That is the rationale behind it.

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ— ಈಗ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಇನಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟಗಳು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರನ್ನು ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಟಡಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು. ಈ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ತಾವು ಹೊಸದಾಗಿ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರ ತಳ ಪಾತಾಳದಲ್ಲಿದೆ. ಆ ತಳಪನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದರೊಳಗೆ ತಾವು ರಿಟೈರ್ ಆಗುತ್ತೀರಿ. ಆದೇನೇ ಇದ್ದರೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ರೀಎಗ್ಸಾಮಿನ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಸ್ವಾಮಿ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ— ರೀ ಎಗ್ಸಾಮಿನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಂಥಾ ಕಾಲವನ್ನೇನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. Before the Assembly session concludes it will be examined.

SRI QAMARUL ISLAM– For the last two years not a single institute has been started. Again you have extended the period by one year. There are more than 4000 untrained teachers in the State. How can you give facilities within a year to train all those teachers? So, my suggestion is that you must extend the period and arrange for the facilities and start training institutes in every district.

SRI B. SUBBIAH SHETTY— I do not think the hon. member need have repeated the point. I have already noted and answered it.

Matters under rule 312 (contd)

(ii) re: laying of fourth pipe line from T.G.halli to Bangalore.

SHRI M.V. RAJASEKHARAN.— I raise a matter under ruler 312 regarding laying of fourth pipeline from Tippagondanahalli to Bangalore.

SRI H.C. SRIKANTIAH (Minister for Municipal Administration) — Government of Karnataka under Order No. HMA 250 MNS 74, dated 17th November 1975 approved a scheme for drawing additional 16 M.G.D. of water from the river Arkavathi (C.R.S.) to Bangalore at an estimated cost of Rs. 9 crores. Based on the original proposal, a revised estimate was got up for technical sanction for Rs. 9.80 crores During detailed discussions by the S.T.C. of the Board, it was felt that this being the last stage of development of Arkavathi River at T.G. Halli, maximum utilisation of the capacity should be made and therefore the Board recommended that the scope of the project be enhanced to 30 M.G.D. and accordingly the revised project report has been sent to Government for approval. The estimated cost of the revised project as submitted is Rs. 1460 lakhs.

As per the population projections made and the increased water supply that as to be made available in the years to come, it is estimated that by the turn of the century, the population of Bangalore would reach 4 millions and the total water demand would be in the order of 170 M.G.D. Even now, the present supplies are hardly adequate and the per capita consumption of water is not more than 19 to 20 GPCD.